

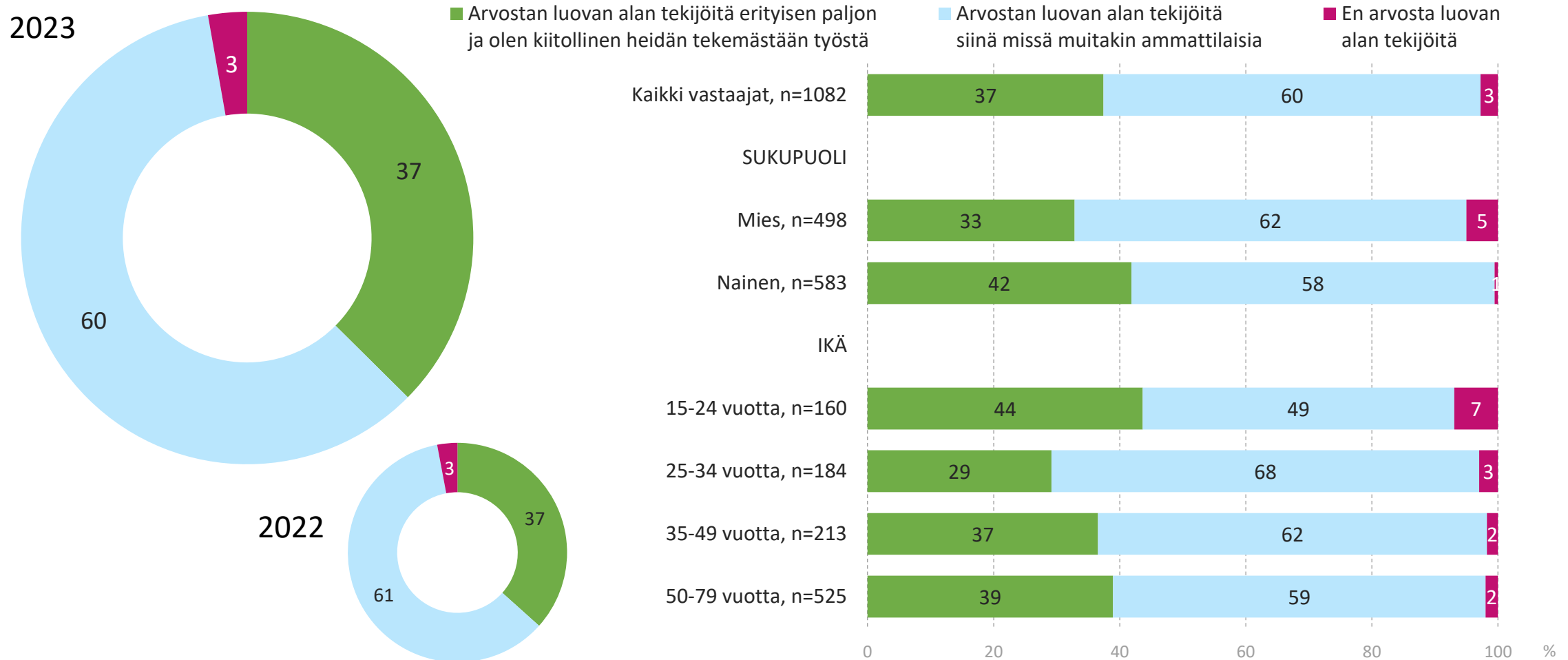
Luovan työn tekijät ja tekijänoikeus

Suhtautuminen luovan alan tekijöihin

- Vastaajia pyydettiin arvioimaan suhtautumistaan luovan alan tekijöihin. Heille kerrottiin, että jokaisen teoksen – kirjan, elokuvan, biisin, runon, kuvan tai tv-ohjelman – on tehnyt joku ihminen tai joukko ihmisiä ja kysyttiin miten he arvioivat omaa suhtautumistaan luovan alan tekijöihin.
- Vastausta pyydettiin asteikolla 1-3, jossa vaihtoehdot olivat 1) En arvosta luovan alan tekijöitä 2) Arvostan luovan alan tekijöitä siinä missä muitakin ammattilaisia 3) Arvostan luovan alan tekijöitä erityisen paljon ja olen kiitollinen heidän tekemästään työstä.
- Valtaosa suomalaisista arvostaa luovan alan tekijöitä. Ainoastaan kolme prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että he eivät arvosta luovan alan tekijöitä. Lähes kaksi viidestä (37 %) arvostaa luovan alan tekijöitä paljon ja on kiitollinen heidän tekemästään työstä. Kolme viidestä (60 %) suomalaisesta arvostaa luovan alan tekijöitä siinä missä muitakin ammattilaisia. Osuudet ovat lähes samantasoisia kuin 2022 tutkimuksessa.
- Keskimääräistä useammin luovan alan tekijöitä arvostavat ja ovat heidän työstään kiitollisia naiset (42 %) ja alle 25-vuotiaat (44 %).

Miten arvioit omaa suhtautumistasi luovan alan tekijöihin?

Jokaisen teoksen – kirjan, elokuvan, biisin, runon, kuvan tai tv-ohjelman – on tehnyt joku ihminen tai joukko ihmisiä.

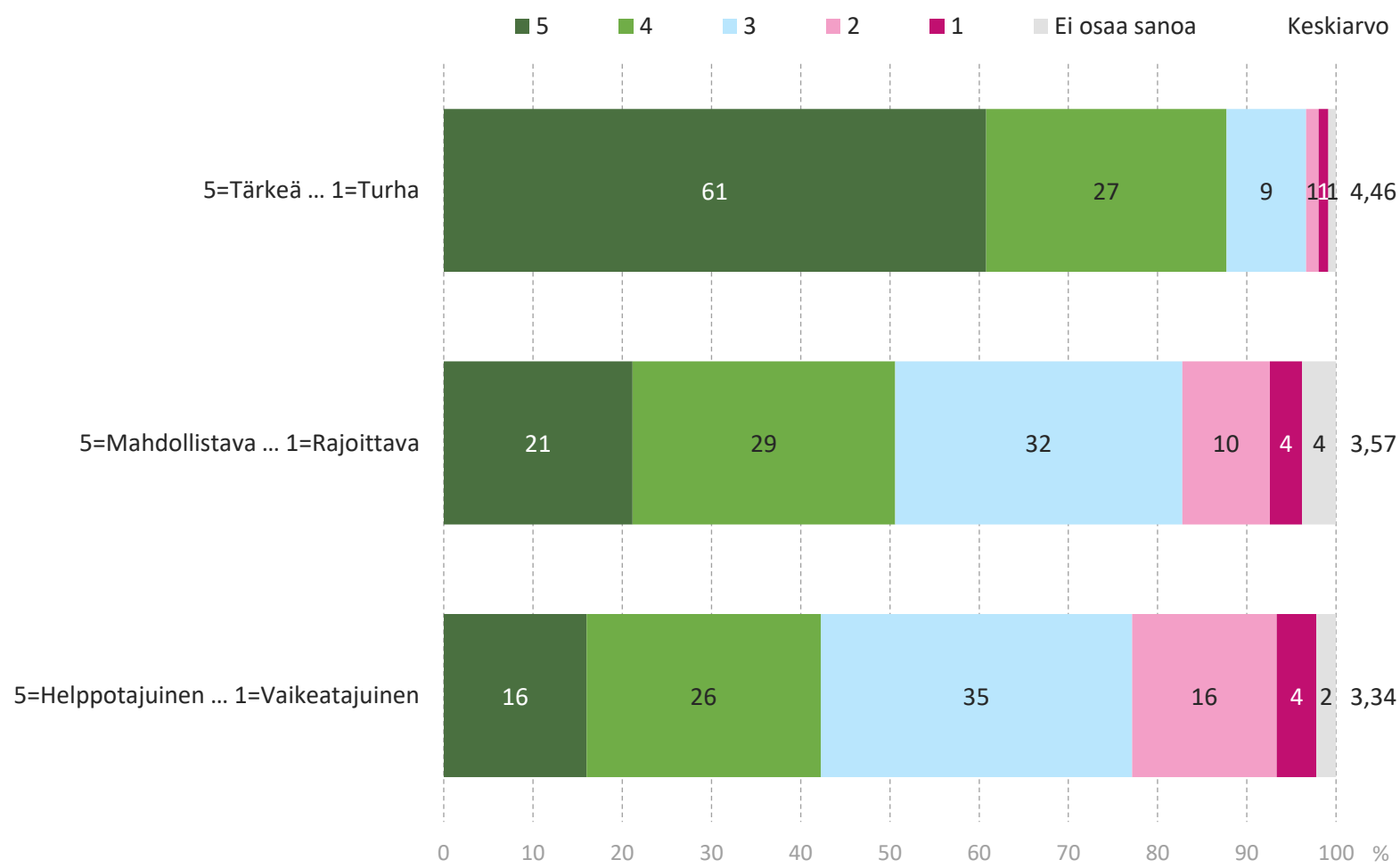

Kaikki vastaajat, 2022 n=1003, 2023 n=1082

Mielipiteet tekijänoikeuksista

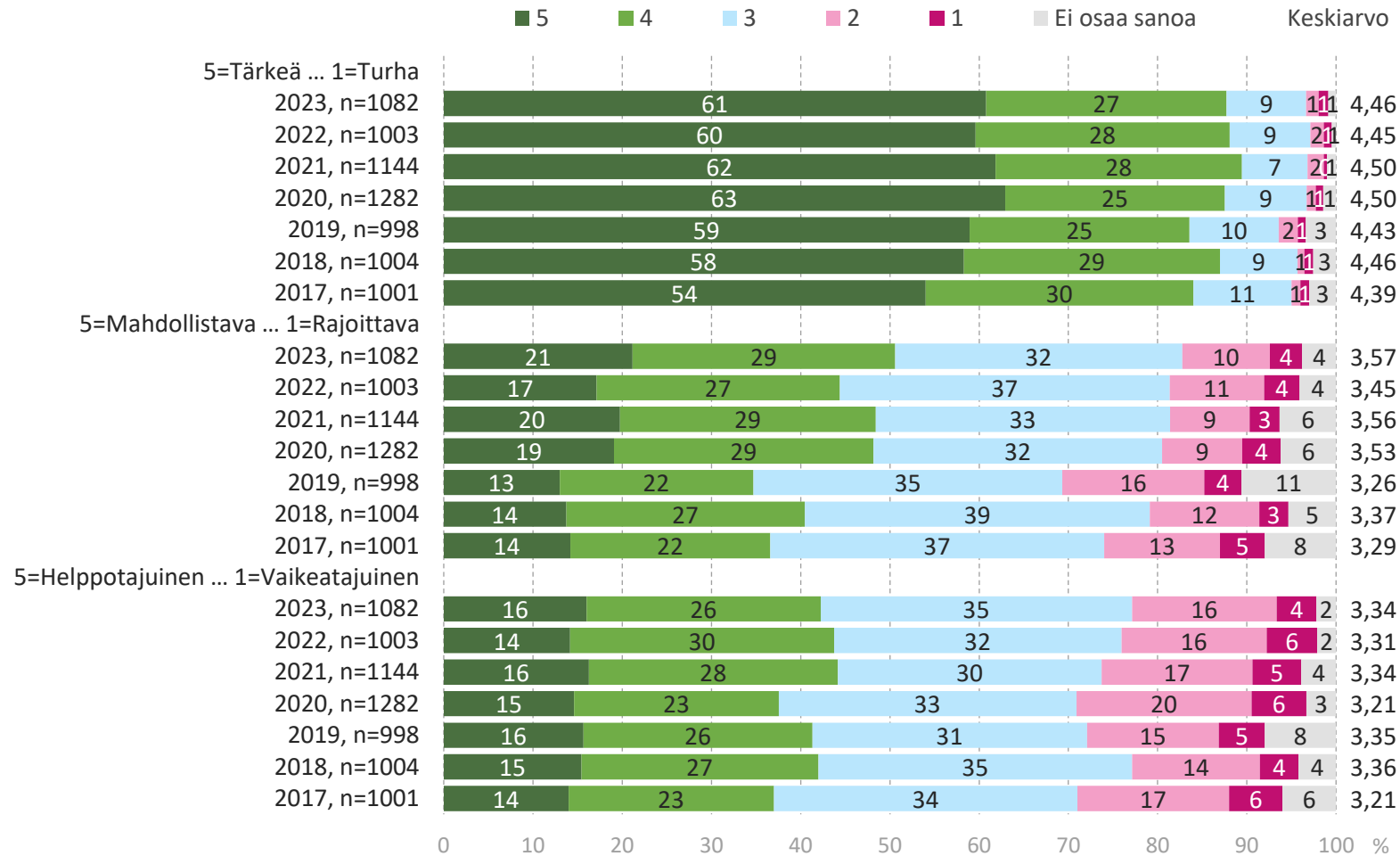
- Vastaajia pyydettiin kertomaan, mitä mieltä he ovat tekijänoikeuksista. Haastatelluille esitettiin kolme kuvailevaa sanaparia: tärkeä – turha, helppotajuinen – vaikeatajuinen sekä mahdollistava – rajoittava. Suhtautumista tekijänoikeuksiin kysyttiin samalla tavalla myös Tekijänoikeusbarometrissa vuosina 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 ja 2022.
- Vastausta pyydettiin asteikolla 5–1. Mikäli vastaaja oli täysin samaa mieltä positiivisen kuvailun kanssa, valitsi hän asteikolta viitosen, jos taas vastaaja oli täysin samaa mieltä negatiivisen kuvailun kanssa, valitsi vastaaja vaihtoehdon 1. Mikäli vastaajan mielipide sijoittuu näiden välille, vastaaja valitsi asteikolta numeron 4–2 sen mukaan, mikä parhaiten kuvaa hänen käsitystään asiasta. Tuloksia käsitellään vastuskeskiarvojen mukaisessa järjestyksessä.
- Valtaosa suomalaisista pitää tekijänoikeuksia vuonna 2023 ennen kaikkea tärkeänä asiana (sopii erittäin + melko hyvin yht. 88 %). Täysin samaa mieltä siitä, että tekijänoikeudet ovat tärkeitä, on noin kolme viidestä suomalaisesta (61 %), minkä lisäksi jokseenkin samaa mieltä väittämän kanssa on yli neljännes vastaajista (27 %). Vain kaksi prosenttia pitää tekijänoikeuksia erittäin tai melko turhana. Vastaajista 9 % arvioi asiaa neutraalisti.
- Kuten edellisinäkin vuosina, muissa tutkituissa väittämäpareissa on enemmän hajontaa. Tekijänoikeuksia pidetään kuitenkin selvästi enemmän mahdollistavina (yht. 50 %) kuin rajoittavina (yht. 14 %). Suurempi joukko pitää tekijänoikeuksia myös helppotajuisena (yht. 42 %) kuin vastaavasti vaikeatajuisena (yht. 20 %). Molemmissa väittämäpareissa hieman alle tai yli kolmannes suomalaisista antaa neutraalin arvion kolme.
- Erittäin tärkeinä tekijänoikeuksia pitäviä on eniten yli 35-vuotiaissa, naisissa ja keskisuurilla tai suurilla paikkakunnilla. Yli 50-vuotiaiden keskuudessa on keskimääräistä enemmän vastaajia, jotka arvioivat tekijänoikeudet helppotajuisiksi ja mahdollistavaksi. Tekijänoikeuksia arvioidaan selvästi viime vuotta useammin mahdollistavaksi.

Mitä mieltä on tekijänoikeuksista

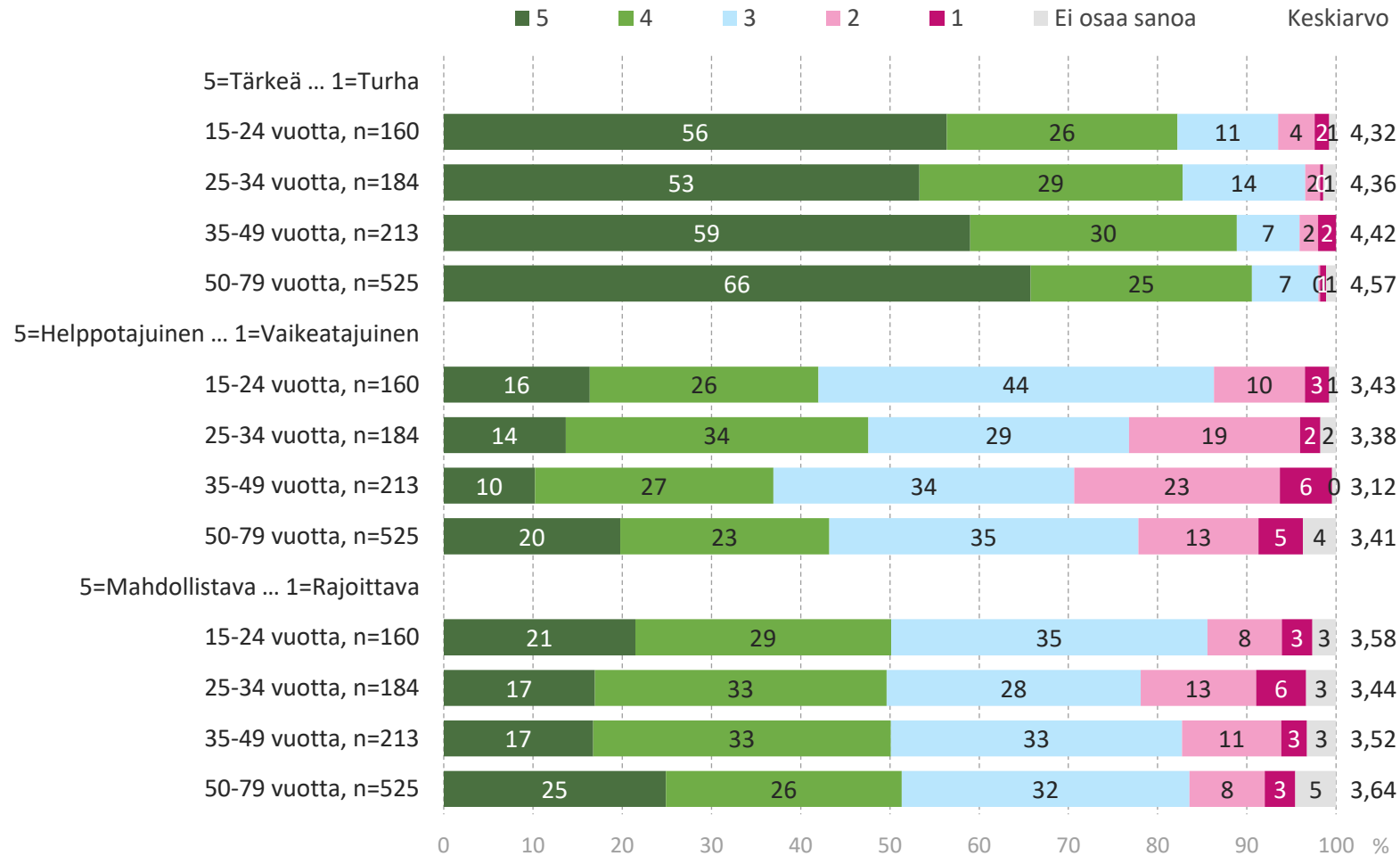
Kaikki vastaajat, n=1082

Mitä mieltä on tekijänoikeuksista

n=kaikki vastaajat

Mitä mieltä on tekijänoikeuksista

n=kaikki vastaajat

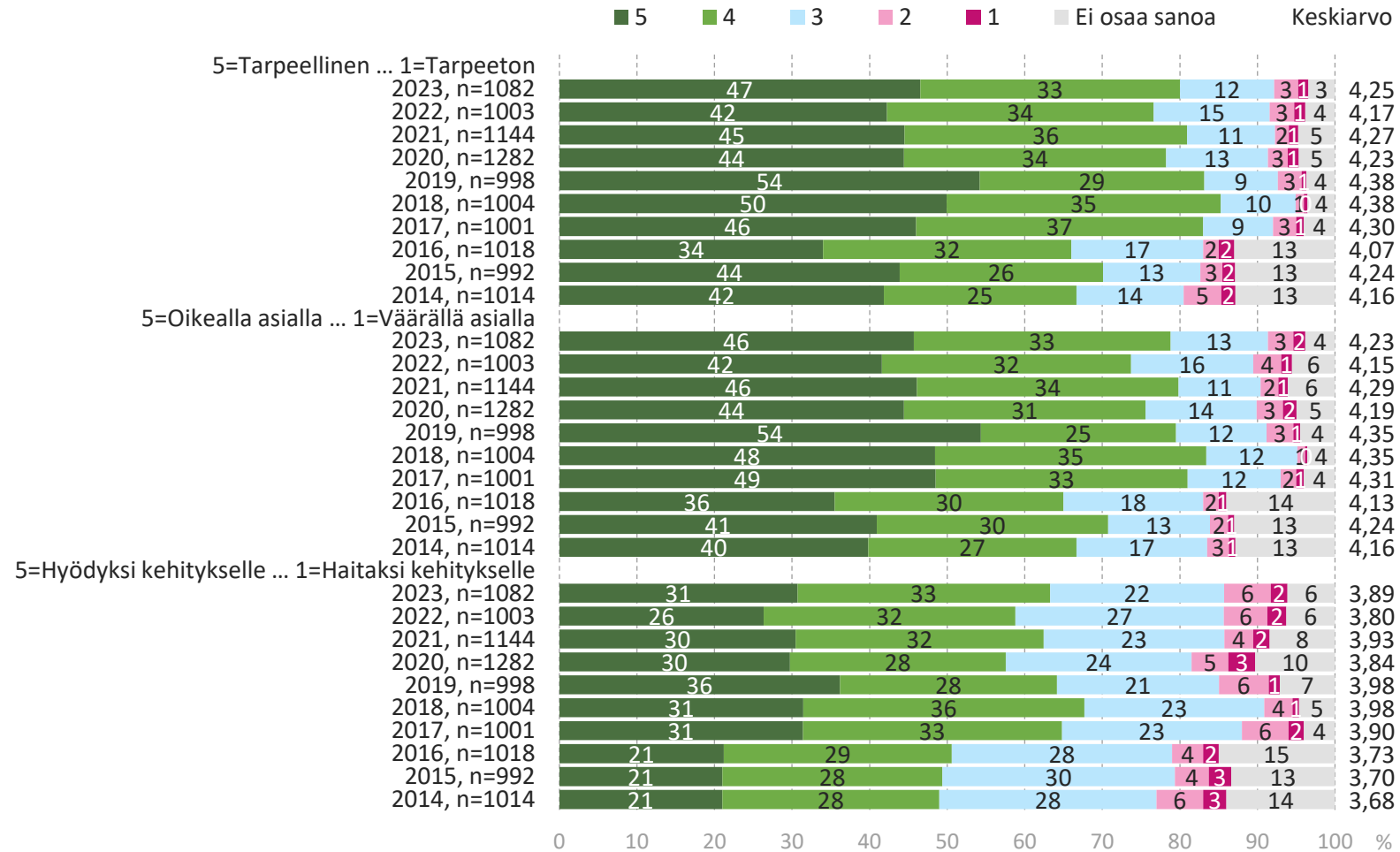
Tekijänoikeusjärjestöt ja korvaukset

Suhtautuminen tekijänoikeusjärjestöihin

- Vastaajia pyydettiin seuraavaksi kertomaan, millaiseksi he kokevat tekijänoikeusjärjestöt. Henkilöille esitettiin kolme kuvailevaa sanaparia: tarpeellinen – tarpeeton, oikealla asialla – väärällä asialla ja hyödyksi kehitykselle – haitaksi kehitykselle. Vastausta pyydettiin asteikolla 5–1.
- Suomalaisten suhtautuminen tekijänoikeusjärjestöihin on aiempien vuosien tapaan erittäin myönteinen. Suuri vastaajista pitää tekijänoikeusjärjestöjä **tarpeellisina** (yht. 80 %) ja lähes yhtä moni arvioi tekijänoikeusjärjestöjen olevan **oikealla asialla** (yht. 79 %). Lähes kolme viidestä suomalaisista on sitä mieltä, että tekijänoikeusjärjestöt ovat **hyödyksi kehitykselle** (yht. 64 %) sen sijaan, että niistä olisi haittaa (yht. 8 %).
- Tekijänoikeusjärjestöt koetaan useammin tarpeelliseksi kuin vuonna 2022. Niiden koetaan myös viime vuotta useammin olevan oikealla asialla sekä olevan hyödyksi kehitykselle.
- Naiset ja yli 50-vuotiaat suhtautuvat kaikkiin tutkittuihin sanapareihin muita positiivisemmin.

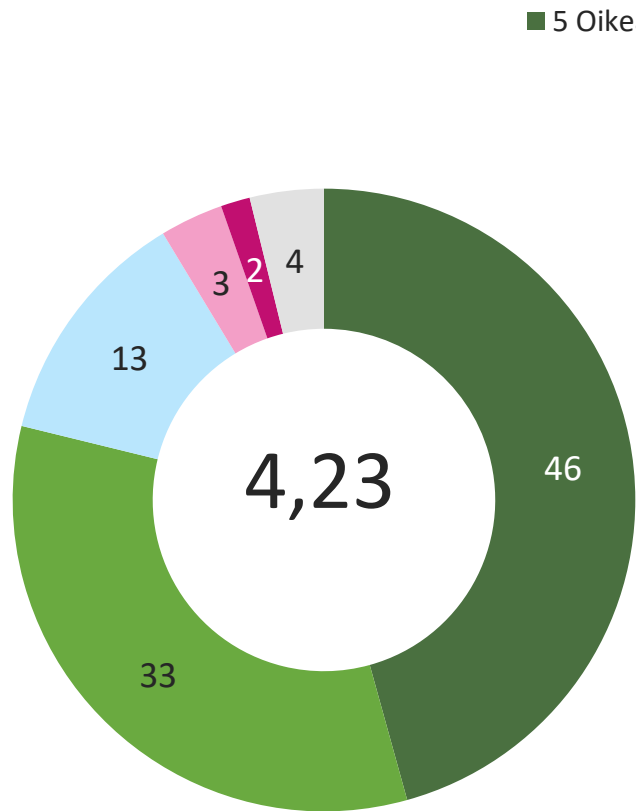
Millaiseksi kokee tekijänoikeusjärjestöt

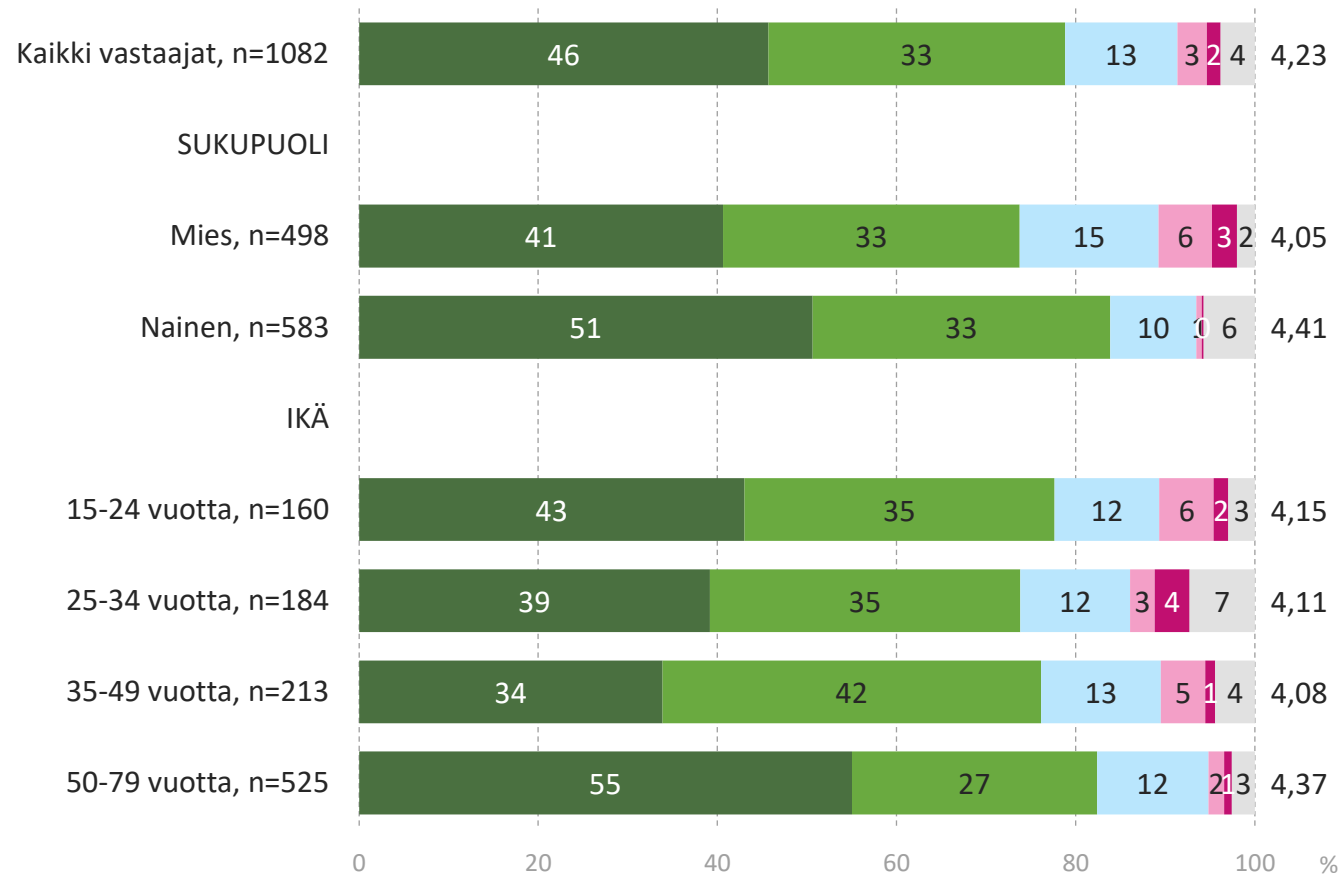
n=kaikki vastaajat

Millaiseksi kokee tekijänoikeusjärjestöt

Oikealla asialla ... Väärällä asialla

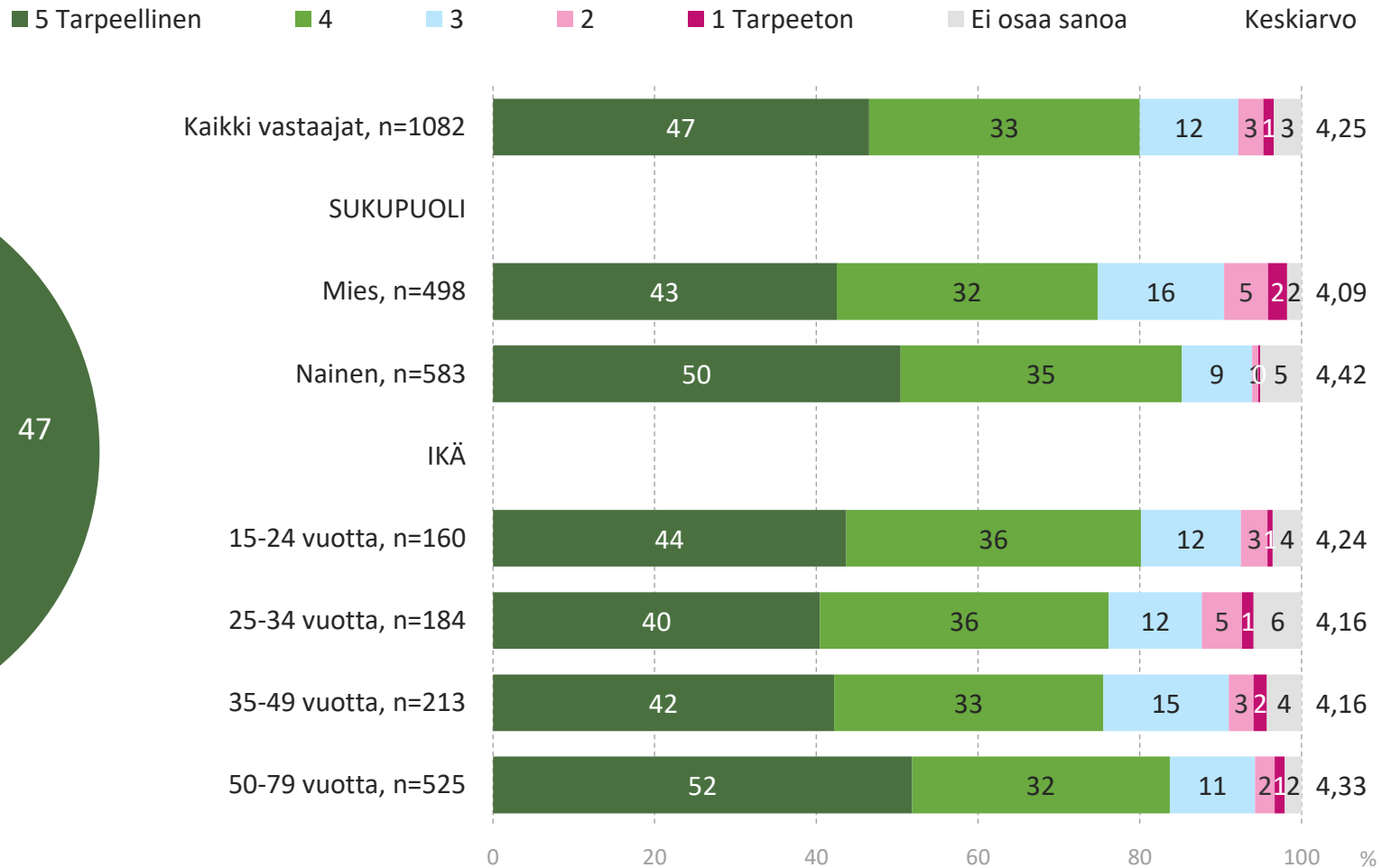
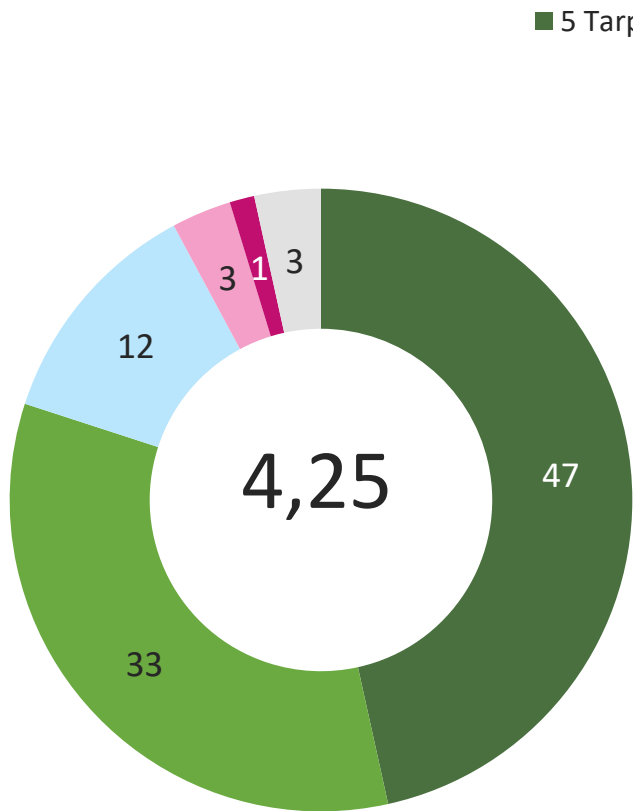

■ 5 Oikealla asialla ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 Väärällä asialla ■ Ei osaa sanoa Keskisarvo

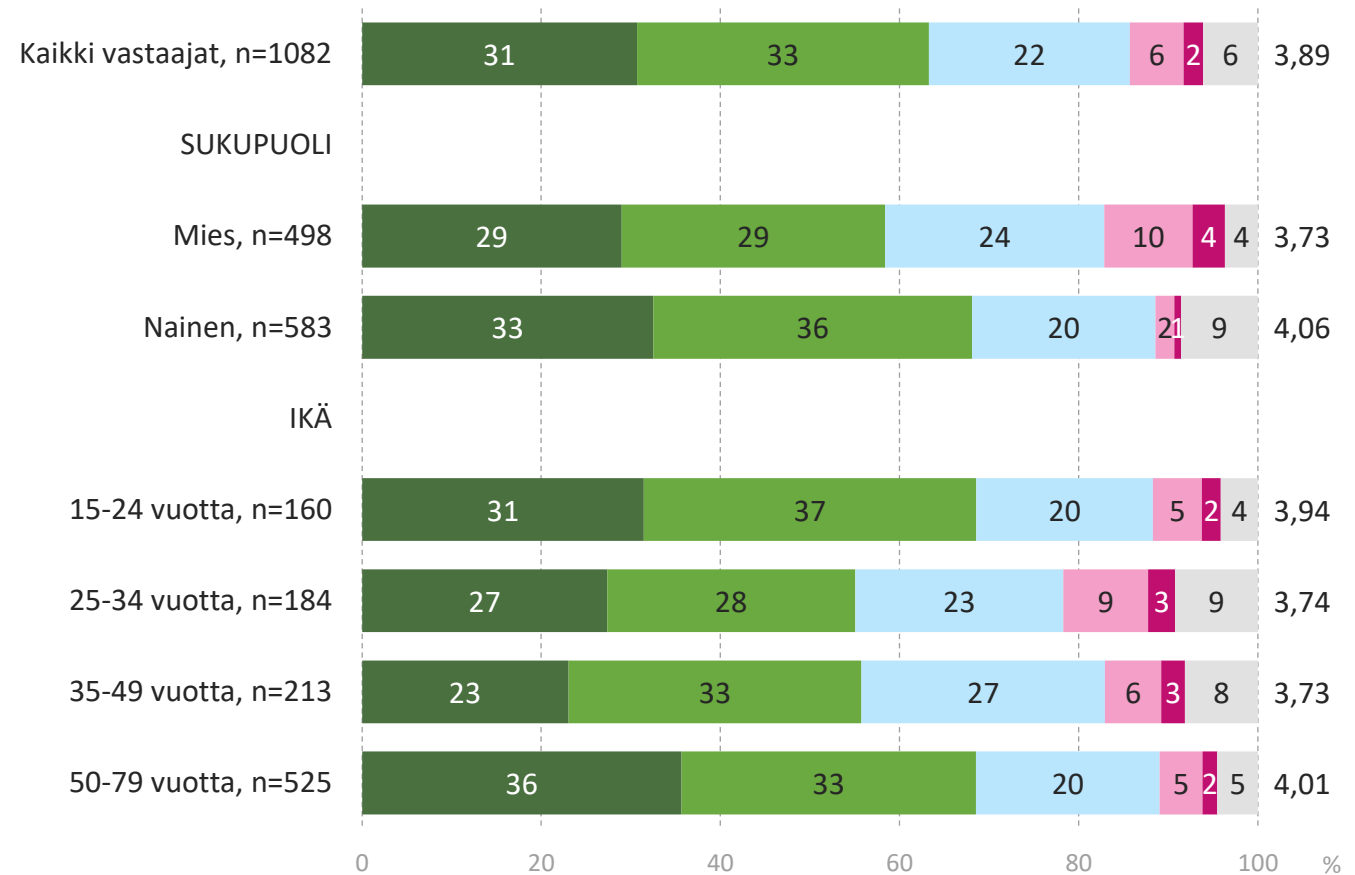
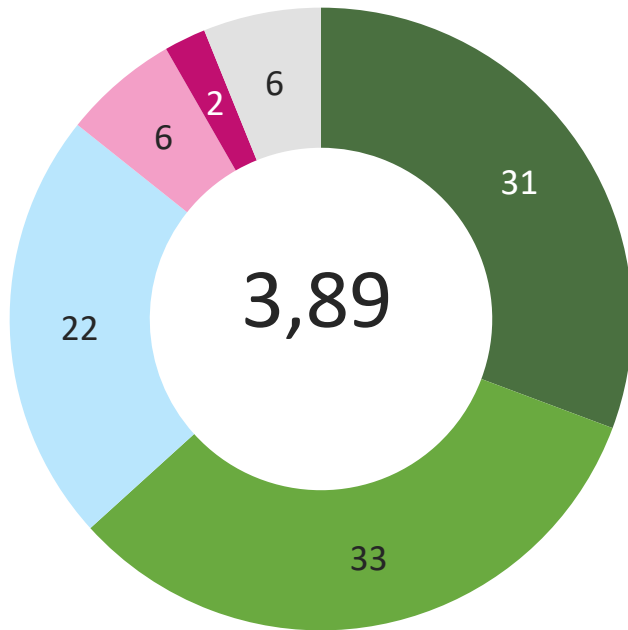
Millaiseksi kokee tekijänoikeusjärjestöt

Tarpeellinen ... Tarpeeton

Millaiseksi kokee tekijänoikeusjärjestöt Hyödyksi kehitykselle ... Haitaksi kehitykselle

■ 5 Hyödyksi kehitykselle
 ■ 4
 ■ 3
 ■ 2
 ■ 1 Haitaksi kehitykselle
 ■ Ei osaa sanoa
 Keskiarvo

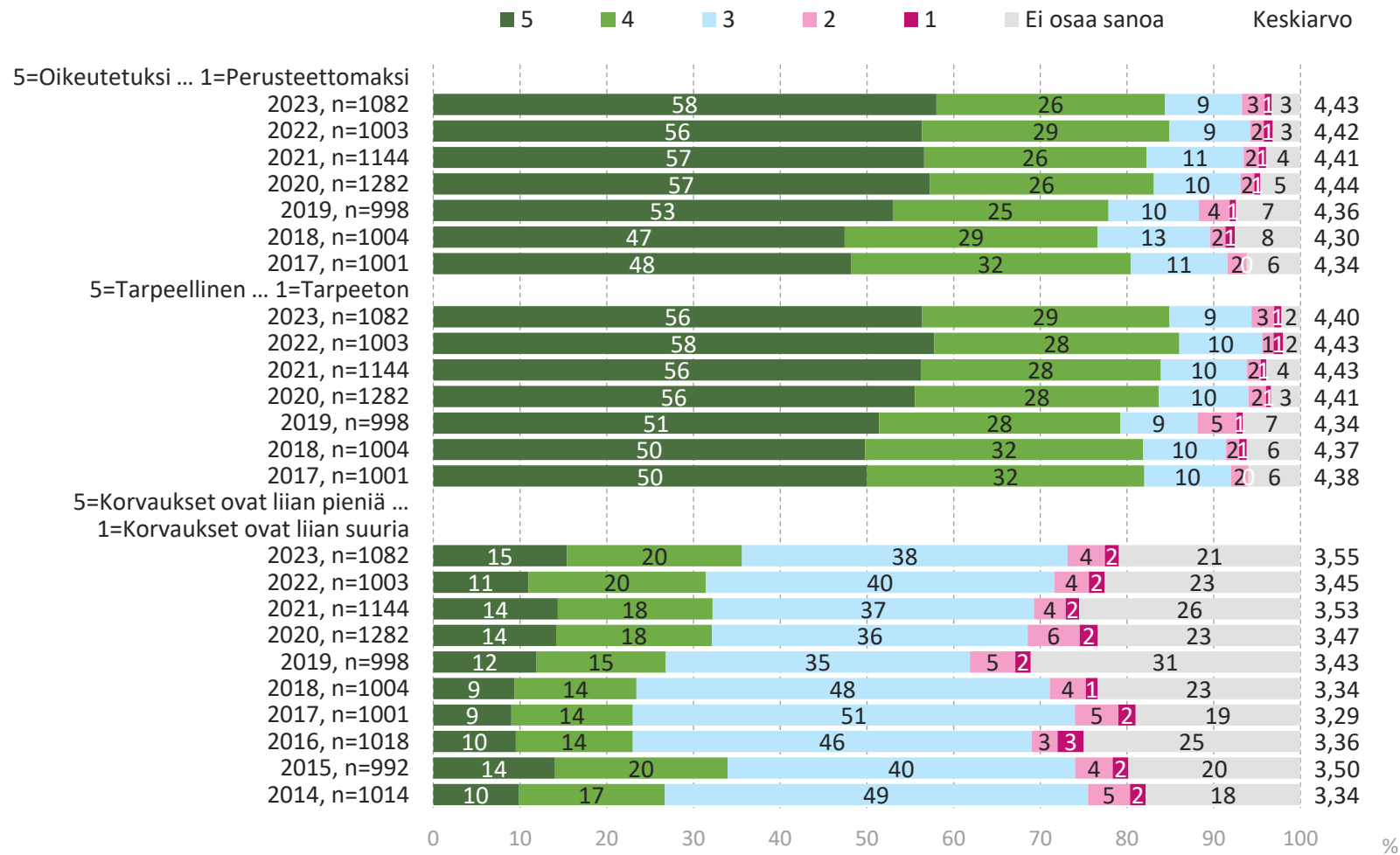

Suhtautuminen tekijänoikeuskorvauksiin

- Suomalaisten suhtautumista tekijänoikeuskorvauksiin selvitettiin samalla metodilla kuin suhtautumista järjestöihin. Henkilöille esitettiin kolme kuvailevaa sanaparia: tarpeellinen – tarpeeton, oikeutetuksi – perusteettomaksi, korvaukset liian pieniä – korvaukset liian suuria. Vastausta pyydettiin asteikolla 5–1.
- Suomalaiset suhtautuvat tekijänoikeuskorvauksiin erittäin myönteisesti. Useampi kuin neljä viidestä vastaajasta pitää tekijänoikeuskorvauksia tarpeellisena (yht. 85 %). Keskimääräistä useammin tarpeellisina tekijänoikeuskorvauksia pitävät yli 50-vuotiaat. Näin on myös tekijänoikeuskorvauksien oikeutettavina pitävien suomalaisten suhteen (yht. 84 %).
- Vain 6 prosenttia suomalaisista pitää tekijänoikeuskorvauksia liian suurina, kun taas liian pieninä niitä pitää yhteensä yli kolmannes suomalaisista (35 %). Liian pieninä tekijänoikeuskorvauksia pitävien osuus on suurempi kuin vuonna 2022. Hieman suurempi osuus vastaajista suhtautuu asiaan neutraalisti (38 %), minkä lisäksi 21 prosenttia ei osaa ottaa kantaa asiaan.
- Keskimääräistä useammin korvauksia liian pieninä pitävät 25-34-vuotiaat, suurilla paikkakunnilla ja Etelä-Suomessa asuvat.

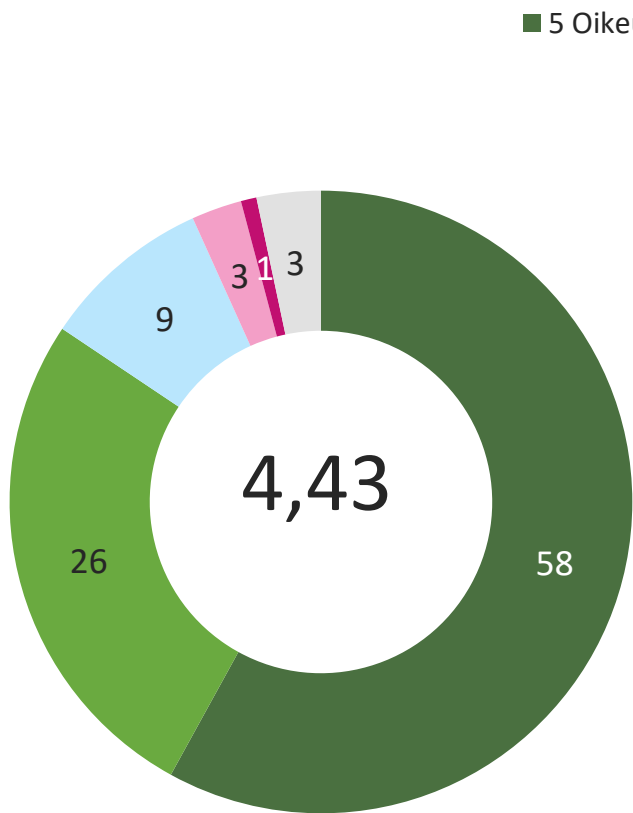

Millaiseksi kokee tekijänoikeuskorvaukset

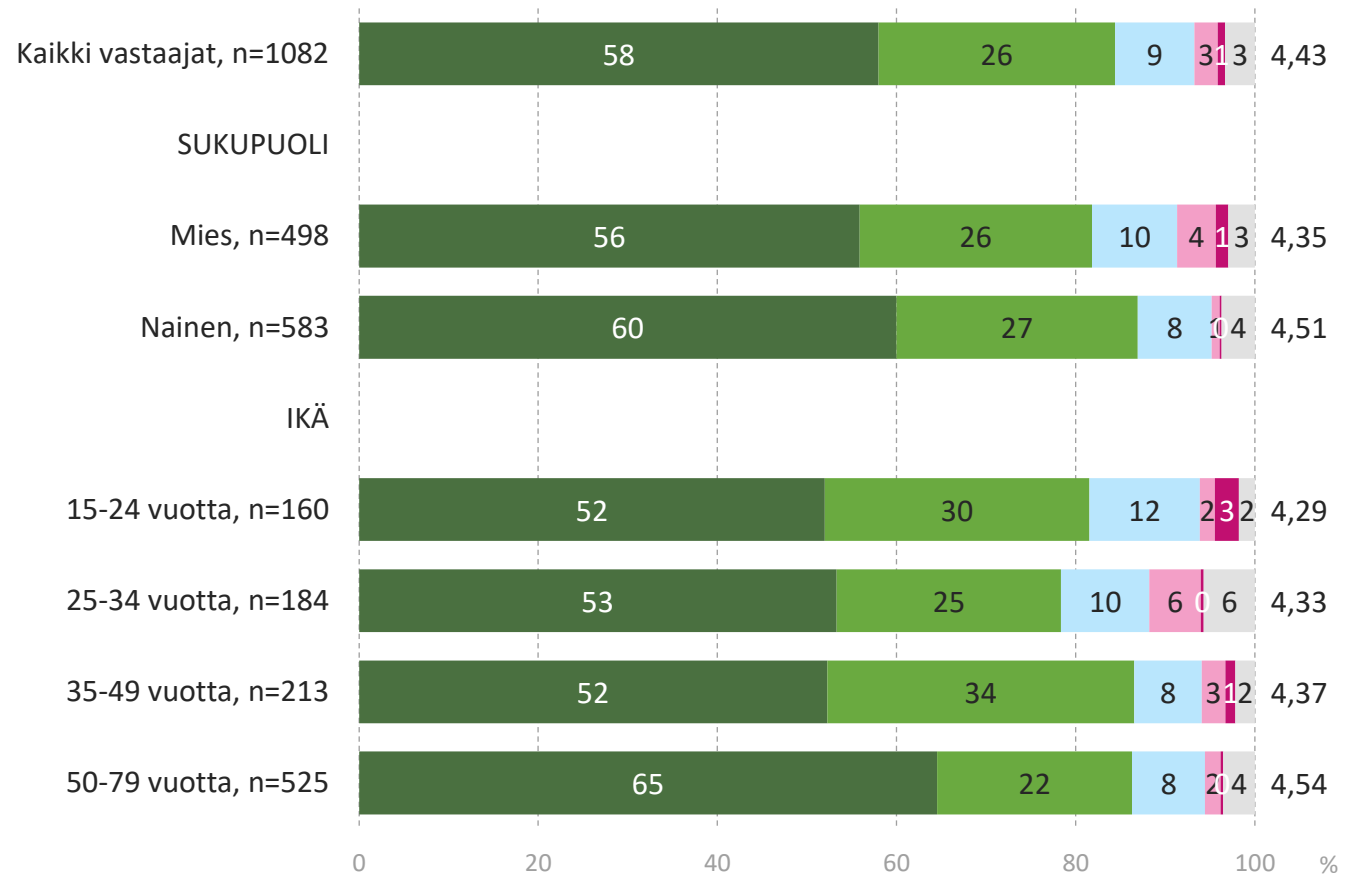

n=kaikki vastaajat

Millaiseksi kokee tekijänoikeuskorvaukset Oikeutetuksi ... Perusteettomaksi

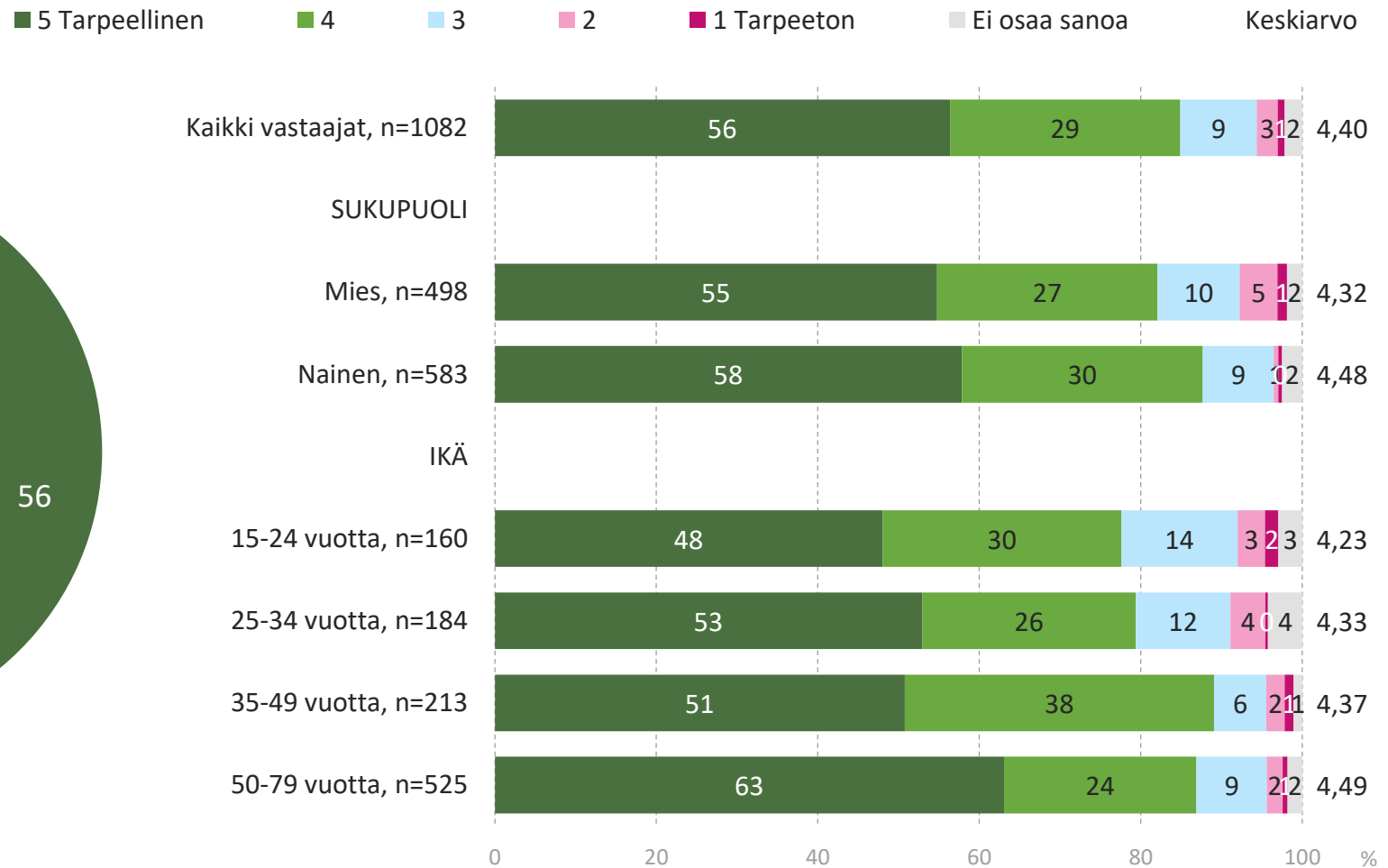
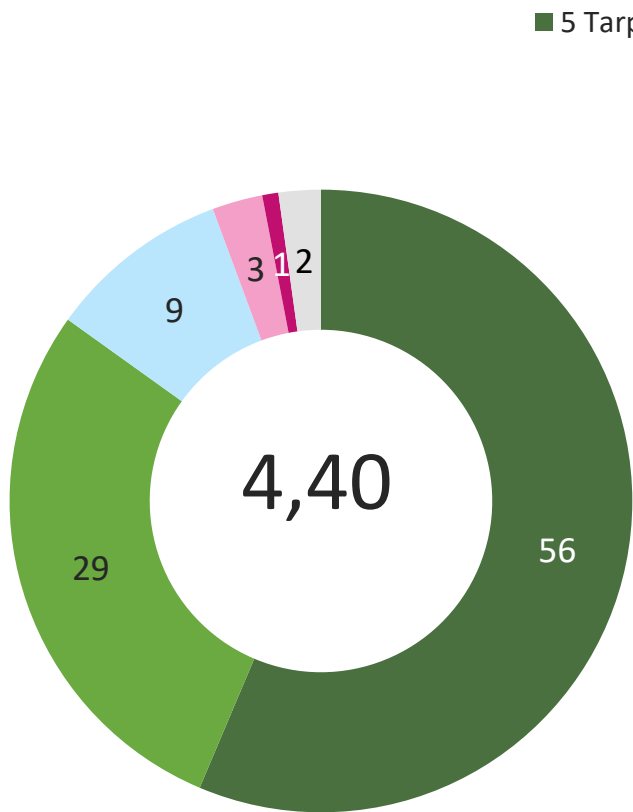

■ 5 Oikeutetuksi ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 Perusteettomaksi ■ Ei osaa sanoa Keskiarvo

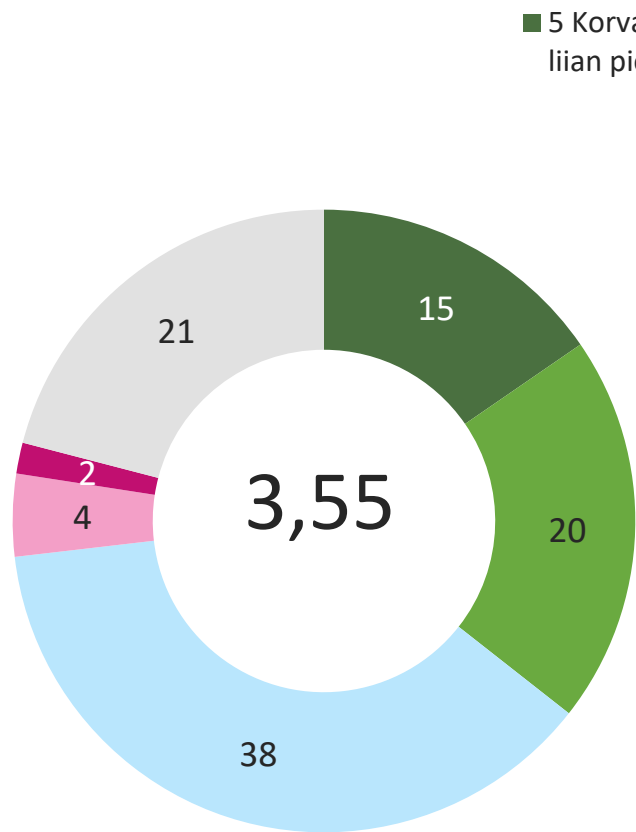
Millaiseksi kokee tekijänoikeuskorvaukset

Tarpeellinen ... Tarpeeton

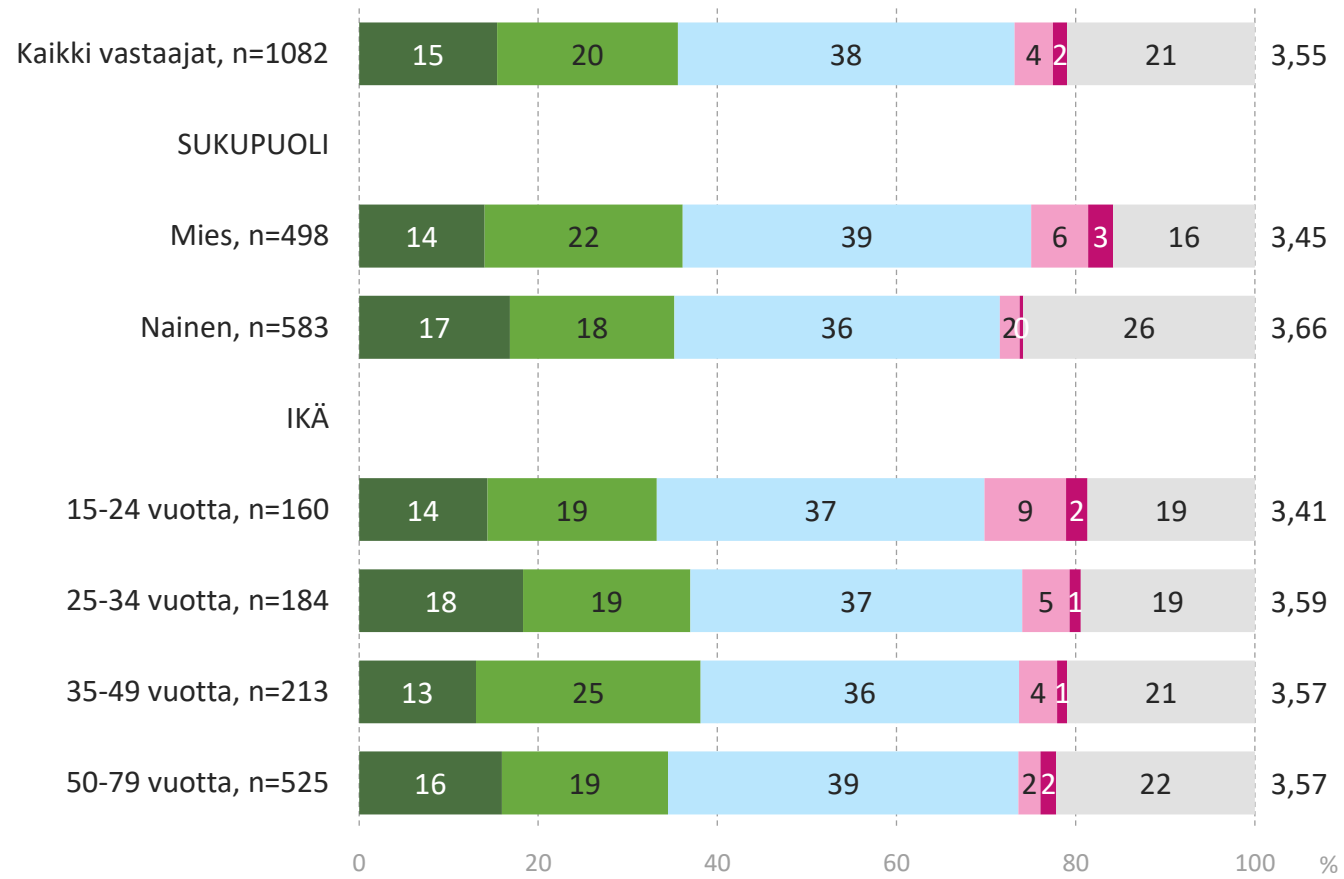

Millaiseksi kokee tekijänoikeuskorvaukset

Korvaukset ovat liian pieniä ... Korvaukset ovat liian suuria

■ 5 Korvaukset ovat liian pieniä
 ■ 4
 ■ 3
 ■ 2
 ■ 1 Korvaukset ovat liian suuria
 ■ Ei osaa sanoa
 Keskiarvo

A top-down photograph of a hand holding a smartphone with a blank white screen. To the left of the phone is a white ceramic coffee cup with a wooden handle, filled with coffee and topped with foam. The entire scene is set on a dark, textured wooden surface. The text 'Ajankohtaiset kysymykset' is overlaid in white on the phone's screen.

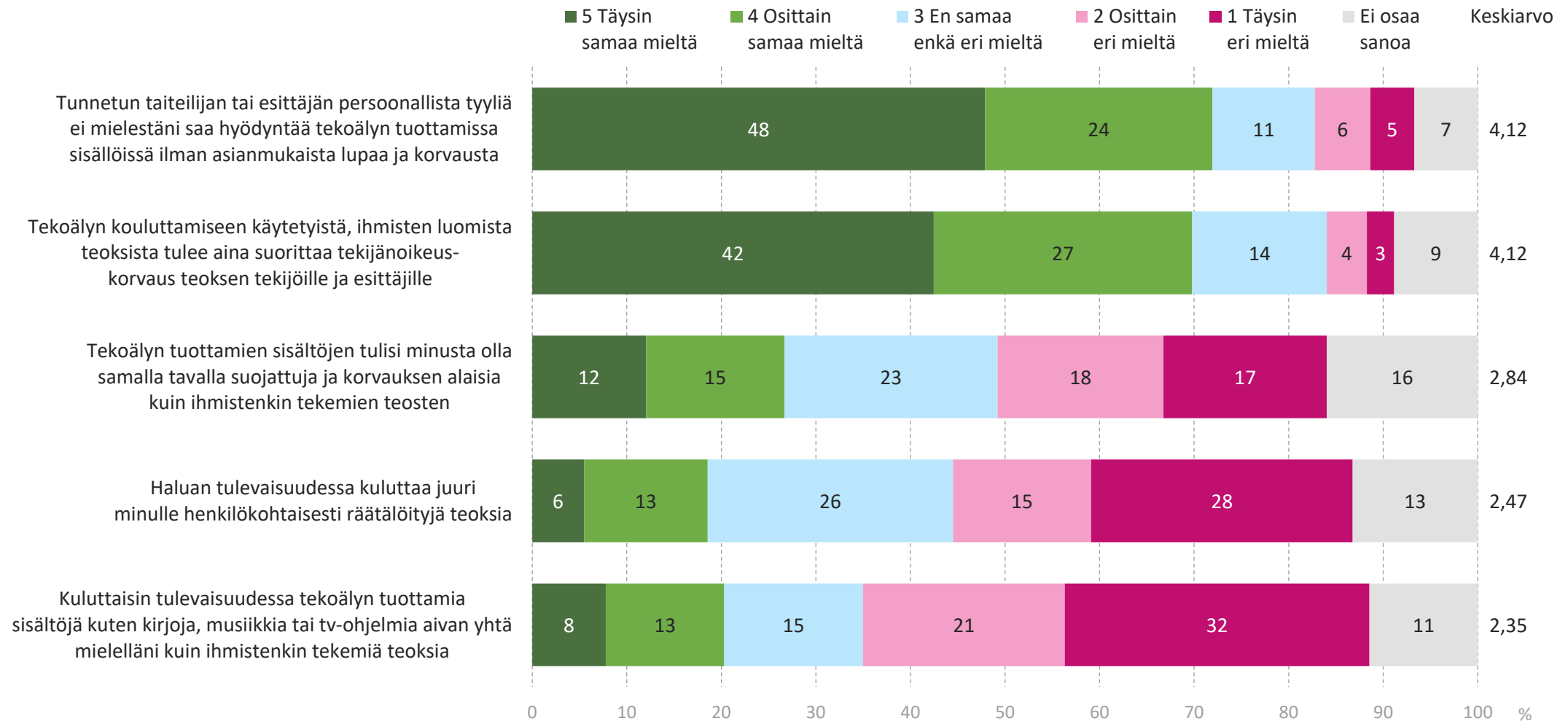
Ajankohtaiset kysymykset

Mielipiteet tekoälyyn liittyvistä väittämistä

- Vastaajilta kysyttiin mitä mieltä he ovat tekoälyyn liittyvistä väittämistä. Lähes kolme neljästä (72 %) vastaajasta on sitä mieltä, että tunnetun taiteilijan tai esittäjän persoonallista tyyliä ei saa hyödyntää tekoälyn tuottamissa sisällöissä ilman asianmukaista lupaa ja korvausta. Eri mieltä väittämän kanssa on hieman yli kymmenes (11 %).
- Useampi kuin kaksi kolmesta (69 %) on myös vähintään osittain sitä mieltä, että tekoälyn kouluttamiseen käytetyistä, ihmisten luomista teoksista tulee aina suorittaa tekijänoikeuskorvaus teoksen tekijöille ja esittäjille. Eri mieltä väittämän kanssa on vain vajaa kymmenes (7 %).
- Vain hieman yli neljännes (27 %) on puolestaan sitä mieltä, että tekoälyn tuottamien sisältöjen tulisi olla samalla tavalla suojattuja ja korvauksen alaisia kuin ihmistenkin tekemien teosten. Yli kolmannes (35 %) on tästä eri mieltä.
- Vajaa viidennes (19 %) on sitä mieltä, että haluaa tulevaisuudessa kuluttaa juuri itselle räätälöityjä teoksi. Eri mieltä väittämästä on huomattavasti suurempi osa vastaajista (43 %).
- Viidennes (20 %) kuluttaisi tulevaisuudessa tekoälyn tuottamia sisältöjä, kuten kirjoja, musiikkia tai tv-ohjelmia aivan yhtä mielellään kuin ihmistenkin tekemiä teoksia. Yli puolet vastaajista (53 %) on tästä eri mieltä.

Mitä mieltä olet seuraavista tekoälyyn liittyvistä väittämistä?

Vastaajien taustatiedot

SUKUPUOLI

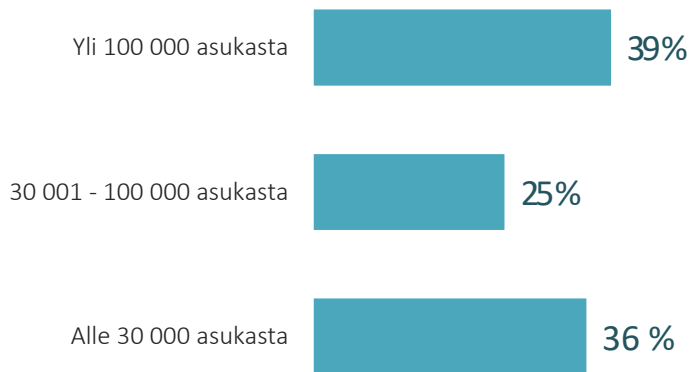

50%

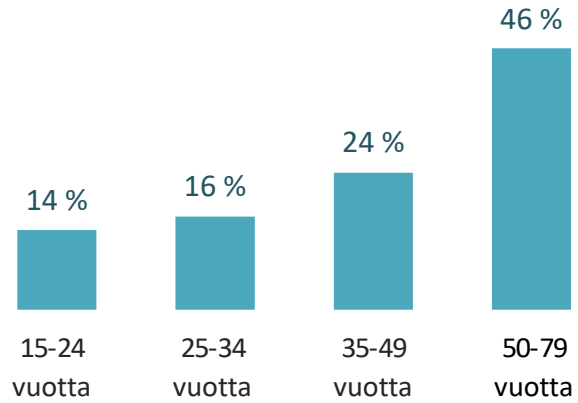

50%

ASUKASMÄÄRÄ

IKÄRYHMÄ

SUURALUEET

